

SHE'RIYATDA LINGVOPOETIK VOSITALARNING QO'LLANISHI

Eshmirzayeva Guljamol Elxomjonovna

Toshkent shahar Yunusobod tumani 21 - sonli maktabning ona tili va adabiyoti o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7187969>

Annotatsiya. O'zbek tilshunosligida lingvopoetik vositalar til birliklari ma'no taraqqiyotining namoyon bo'lishi bo'lib, ularning vujudga kelishi va shakllanishida ma'lum bir so'zning uzual yoki okkazonal ma'no doirasida yangidan yangi ma'no qirralari hisobga olinadi. Lingvopoetik vositalarning badiiy matn doirasida qo'llanishi haqida fikr yuritganda ko'proq ularning o'zlari qo'llangan matnda tutgan o'rniga, shoir yoki yozuvchining maqsadi, qolaversa, ijodkorning individual uslubi nuqtai nazaridan yondashish maqsadga muvofiq bo'ladi. Chunki har qanday badiiy matnda ijodkorning o'ziga xos xususiyatlari, tabiat va jamiyatga, unda bo'layotgan o'zgarishlar, voqea-hodisalar, odamlarga subyektiv munosabati, tafakkur doirasi, e'tiqodi va dunyoqarashi kabilar lingvopoetik vositalar yordamida o'zining badiiy ifodasini topadi. Ushbu maqolada she'riyatda lingvopoetik vositalarning qo'llanishini Usmon Azimning asarlari misolida ko'rib chiqmoqchimiz.

Kalit so'zlar: badiiy matn, lingvopoetik vositalar, qarab fonetik poetika, leksik poetika, sintaktik poetika, o'xshatish, jonlantirish.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЛИНГВОПОЭТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В ПОЭЗИИ

Аннотация. В узбекском языкознании лингвопоэтические средства являются проявлением развития значения языковых единиц, при возникновении и формировании которых учитываются все новые и новые смысловые грани в рамках узуального или окказионального значения того или иного слова. Размышляя об использовании лингвопоэтических средств в рамках художественного текста, вместо того, чтобы использовать их в тексте, который они используют, целесообразно подходить к цели поэта или писателя, а также с точки зрения индивидуального стиля создателя. Потому что в любом художественном тексте с помощью лингвопоэтических средств находят свое художественное выражение такие особенности творчества, как субъективное отношение к природе и обществу, происходящим в нем изменениям, событиям, людям, кругозор, убеждения и мировоззрение. В этой статье мы хотим рассмотреть использование лингвопоэтических средств в поэзии на примере произведений Усмана Азима.

Ключевые слова: художественный текст, лингвопоэтические средства, синтетическая фонетическая поэтика, лексическая поэтика, синтаксическая поэтика, аналогия, оживление.

APPLICATION OF LINGUOPOIETIC MEANS IN POETRY

Abstract. Linguopoietic means in Uzbek linguistics language units are manifestations of the development of meaning, in the formation and formation of which new facets of meaning are taken into account within the framework of the uzual or occasional meaning of a particular word. When thinking about the use of linguopoietic means within the framework of an artistic text, it is more expedient to approach from the point of view of the goal of the poet or writer, and, moreover, the individual style of the creator, instead of the one they hold in the text in which they are applied. Because in any artistic text, the creator finds his artistic expression using linguopoietic means, such as his own characteristics, his subjective attitude to nature and society, the changes taking place in it, Events, People, the circle of thinking, beliefs and

worldview. In this article, we want to consider the use of linguopoietic means in poetry using the example of the works of Usman Azim.

Keywords: *literary text, linguopoietic means, depending phonetic poetics, lexical poetics, syntactic poetics, analogy, revitalization.*

KIRISH

Badiiy matn bilan bog‘liq muammolarni o‘zbek xalqining ko‘p asrlig tarixi davomida shakllangan o‘ziga xos milliy xarakteri, urf-odatlar, milliy qadriyatlar va an‘analarini yaxshi bilmasdan turib, bu haqda ilmiy-nazariy xulosalarga kelish aslo mumkin emas. Chunki badiiy ijod, adabiyot millat ma‘naviy qiyofasining yorqin ifodasi bo‘lib, ular bir – biri bilan chambarchas bog‘liqdir, bu bog‘liqlik xalqning tarixi, ijtimoiy-siyosiy hayotida sodir bo‘lgan o‘zgarishlar, tili lug‘at tarkibidagi yangiliklar bilan ajralmasdir.

Badiiy matn deganda, ma‘lum bir xalq, ijtimoiy guruh o‘rtasida asrlar mobaynida avlodlardan – avlodga o‘tib kelgan o‘ziga xosliklarning badiiy tarzda, tildagi badiiy vosita va usullar yordamida o‘z ifodasini topishi tushuniladi. Badiiy ijodga muayyan millat yashaydigan joy, uning turmush tarzi, siyosiy-iqtisodiy sharoiti, e‘tiqodi, urf-odat va milliy qadriyatlar jiddiy ta‘sir ko‘rsatadi va bu o‘z – o‘zidan badiiy ijodda o‘z aksini topadi.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Yuqorida qayd etilgan ichki va tashqi omillar ta‘sirida har bir millatning boshqa millatlardan ajratib, farqlab turadigan o‘ziga xos milliy xususiyatlari bo‘ladi. Mazkur xususiyatlarni ko‘rsatib berish shoir va yozuvchilarning tildagi mavjud leksik va frazeologik birliklardan foydalanish mahoratiga bog‘liq bo‘lib, bu ularning individual uslubini belgilab beradi.

O‘zbek tilshunosligida badiiy asar tilini o‘rganish borasida olib borilayotgan tadqiqotlar ham o‘z ko‘lamini tobora kengaytirib doimo o‘sish va o‘zgarishda ekanligi seziladi. Matn tahlili bilan bog‘liq ishlarda shaxs va til o‘rtasidagi aloqadorlikni yoritib berishga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Prof. Sh.Safarov to‘g‘ri ta‘kidlab o‘tganidek, «Natijada tilshunoslikning mantiq, psixologiya, bilish nazariyasi kabi kognitiv fan sohalari bilan hamkorlikka ehtiyoji kuchaymoqda». Demak, olim tomonidan ta‘kidlab o‘tilgan muammo, ya‘ni hozirgi kunda tilshunoslar e‘tiborida turgan shaxs va til munosabati matn bilan bog‘liq kuzatishlarda bevosita mavzu mohiyatini yoritishda kognitiv yondashuv zarurligini ko‘rsatadi. Tilshunoslar tomonidan tan olingan tadqiq usullari poetik matnlarni, xususan, Usmon Azim she‘riy asarlari tilini lingvistik jihatdan tahlil qilishimizda ham yordam beradi. Alohida olingan ijodkor asarlarida qo‘llanilgan til birliklarining o‘ziga xos xususiyatlarini aniqlash, ya‘ni «lingvistik tahlil – kognitiv tahlilning bir turi, uning ma‘lum bir ko‘rinishda namoyon bo‘lishidir». O‘zbek tilshunosligida lingvopoetik yo‘nalishda olib borilgan tadqiqotlarda xalqimiz orasida yetishib chiqqan so‘z san‘atkorlarining badiiy ijodlari, ular tomonidan yaratilgan badiiy asarlar tilining uslubiy, badiiy-estetik jihatlari haqida so‘z yuritilgan, ularda yozuvchi yoki shoirning o‘ziga xos tili va uslubi, badiiy til vositalaridan foydalanish mahorati, milliy an‘ana va qadriyatlarimizga bo‘lgan munosabati, voqea-hodisalar tasvirini berishda o‘ziga xos yangidan yangi so‘z va iboralar yaratishi kabi masalalar to‘g‘risida fikr yuritilgan. A.Qahhor hikoyalari tilining badiiyatini ta‘minlovchi leksik-stilistik vositalar bo‘yicha kuzatishlar olib borgan A.Hasanov o‘zbek tilshunosligida badiiy matnlarni o‘rganish bo‘yicha olib borilgan tadqiqotlarda erishilgan yutuqlarni qayd qilgan ekan, shunday fikrlaydi: “Ayniqsa, M.Yo‘ldoshev tomonidan badiiy matn

lingvopoetik xususiyatlarining o'zbek tilshunosligida birinchi marta dissertatsion planda tadqiq etilishi bu boradagi ishlarni yana bir pog'ona yuqoriga ko'tardi. Olim badiiy matni lingvopoetik tahlil etishning yetti tamoyilini: shakl va mazmun birligi, makon va zamon birligi, matn tilining umumxalq tili va adabiy tilga munosabatini aniqlash, badiiy matnga badiiy-estetik butunlik sifatida yondashish va asar konseptini aniqlash, badiiy matnda poetik aktuallashgan til vositalarini aniqlash, badiiy matndagi eksplisitlik va implisitlik nisbatini aniqlash, badiiy matndagi intertekstuallik mexanizmlarining lisoniy va semantik xususiyatlarini aniqlash. tamoyillarini ishlab chiqdi". Darhaqiqat, har bir ijodkorning til birliklarini tanlashdagi o'ziga xosligi u tomonidan yaratilgan badiiy matnda, u qanday ko'rinishda bo'lishidan qat'iy nazar, namoyon bo'ladi. Badiiy matni lingvopoetik tahlil qilish orqali shoir yoki yozuvchining o'ziga xos uslubi mahorati haqida aniq tasavvurga ega bo'lish mumkin.

TADQIQOT NATIJALARI

Badiiy matnning asosiy quroli so'z hisoblanadi. "Tilshunoslik fani badiiy adabiyot bilan uzviy aloqadadir. Chunki til aloqa vositasi sifatida muayyan axborot tashuvchi oddiy belgilar sistemasigina bo'lib qolmay, balki tinglovchiga ta'sir qiluvchi qudratli vosita hamdir. Tilning birinchi funksiyasi an'anaviy va sistemstruktur tilshunoslikning o'rganish obyekti bo'lsa, ikkinchi funksiyasi lingvopoetikaning o'rganish obyektidir",-deb yozadi A.Nurmonov va Sh.Iskandarova. "Lingvopoetika — lingvistik poetikaning qisqargan shakli bo'lib, badiiy asarlarda qo'llanilgan lingvistik birliklarning (fonetik, morfemik, leksik va boshq.) badiiy-estetik vazifalarini, tilning konnotativ funksiyasini o'rganadi. Boshqacha aytganda, lingvopoetika badiiy nutqni o'rganuvchi tilshunoslikning bo'limidir.

Badiiy nutq badiiy adabiyotning bayon qilish vositasi sanaladi. Filologiya tarixida badiiy asar tili va poetik til atamaları tez-tez uchrab turadi. Bu atamalar ifodalangan tushunchalar bir-biriga juda yaqin tursa ham, lekin o'zaro ma'lum jihatlari bilan farq qiladi. "Obraz", "Uslub", "Ko'chim (trop)", "Badiiy til", "Stilistika", "Poetika" kabi tushunchalar badiiy asar tili va lingvistik poetika uchun daxldor tushunchalardir...

Amalda keng qamrovli obyektning ayrim fragmentlarigina badiiy nutqning tahliliga beriladi. Ana shunday asosiy fragment badiiy asar tili sanaladi. Ko'rinadiki, badiiy nutq badiiy asar tiliga nisbatan kengroq tushunchadir. U tilning ekspressiv funksiyasini o'z ichiga oladi.

Badiiy asar tili esa badiiy nutqning bir ko'rinishi, bir fragmenti hisoblanadi. Badiiy nutqni o'rganuvchi LP (lingvistik poetika) ham til sistemasining barcha sath birliklarining badiiy-estetik funksiyasini qamrab oladi. Fonetik-fonologik sathda fonetik birliklar ham badiiy-estetik vazifa bajarishi mumkin. Xususan, bir xil tovushlarning, bir xil bo'g'inlarning takrorlanishi she'riyatda go'zallikni, ta'sirchanlikni ta'minlovchi vosita sanaladi. Leksik sathda leksemalarning ko'chma ma'nolarda qo'llanilishi ham LPning tekshirish obyekti sanaladi. Shuningdek, gap bo'laklarining o'rinlashishi, gap tarkibida bir xil bo'laklarning takrorlanishi kabi hodisalar ham badiiy nutqni shakllantirishda xizmat qiladi. Shunday qilib, LP tilning qaysi sath birligining badiiy-estetik funksiyasini o'rganishiga qarab fonetik poetika (FP), leksik poetika (LP), sintaktik poetika (SP) kabi qismlarga bo'linadi. LPning har qaysi turini alohida-alohida o'rganish va ularning o'zaro munosabatini ochish hozirgi tilshunoslik oldida turgan muhim vazifalardan biridir". Ijodkor til birliklarini o'rinli qo'llay olsagina u tomonidan yaratilgan asar o'quvchi tomonidan yaxshi qabul qilinadi. To'g'ri tanlangan til vositalari badiiy

matnda qo'llanilar ekan, o'quvchiga badiiy-estetik ta'sir qilish vositasiga aylanadi va unda asarda tasvirlangan voqea-hodisa, kishilar xarakter-xususiyatlari badiiy tarzda o'z ifodasini topadi. Bu esa badiiy asar ijodkori tili va uslubi to'g'risida ma'lum bir xulosalarga kelishga asos bo'ladi. Usmon Azim ijodida lingvopoetik vositalar muhim o'rin egallaydi.

Shoir she'riyatini lingvopoetik jihatdan tadqiq etish jarayonida uning badiiy tasvirning usul va vositalarini yaxshi bilishi va o'z she'rlarida ulardan mohirona foydalana olishining guvohi bo'lamiz. Tahlil jarayonida shoir asarlarida lingvopoetik vositalarning keng qamrovli ekanligi, ularning xalqona ohang hosil qilishda, takrorlanmas badiiy obrazlar yaratishda hamda boshqa shoirlar ijodida uchramaydigan turli xil ma'no nozikliklarini poetik tasvirlashda eng muhim vositalardan ekanligi tobora oydinlasha boradi. Tilimizda badiiy asar tilining emotsional-ekspressivligi, obrazlilikini ta'minlashga xizmat qiluvchi bunday vositalar "lingvopoetik vositalar", "troplar", "uslubiy vositalar", "stilistik figuralar" kabi turli nomlar bilan yuritiladi. Tilshunos olim N. Mahmudov shunday fikrlarni bildiradi: "Nutqda so'zlarni ko'chma ma'noda ishlatishning xilma-xil ko'rinishlari mavjud bo'lib, ular ko'chimlar (yoki troplar) nomi bilan umumlashtiriladi. Ko'chimlarning asosida ikki narsa yoki tushunchani qiyoslash yotadi, ya'ni ikki narsa yoki tushuncha o'rtasidagi muayyan munosabat (o'xshashlik, umumiylik, aloqadorlik kabi) asosida tasviriylik, ifodalilik, aniqlikni kuchaytirish maqsadi bilan ulardan birining nomi ikkinchisiga ko'chiriladi. Shuning uchun ham ko'chimlar o'ziga xos tasviriy vositalar sifatida nutqning ifodaliligini ta'minlashda alohida o'rin tutadi"

Olimning bu fikrlari tilshunos S. Karimov tomonidan yanada aniqlashtirilganligi kuzatiladi. Olim badiiy uslubda ifoda-tasvir vositalarining qo'llanishini tahlil qilgan ekan shunday fikrlarni bayon qiladi: "Ularning troplar deb ataluvchi qismi obraz yaratishda bevosita ishtirok etsa, ikkinchi bir qismi – uslubiy figuralar esa, garchi obraz yaratmasa-da, ana shu obrazlarning shakllanishiga, barkamol, pishiq bo'lishiga, o'quvchining matnini to'g'ri va tez tushunib olishiga ko'maklashadi. Ko'chma ma'noda qo'llanilayotgan, obraz yaratayotgan til birliklari darajasida bo'lmasa ham, ular vaziyatga qarab qo'shimcha ma'no ifodalaydi, tasvir obyektiga ijodkor bahosini beradi, yuksak emotsionallikni yuzaga keltiradi. O'quvchi yoki tinglovchidagi hissiyotlarning junbushga kelishida tezlashtiruvchi vosita rolini – katalizatorlik vazifasini bajaradi, yozuvchiga ko'makdosh bo'ladi. Badiiy ijodning qiyinchiligi ham shundaki, yozuvchi his-tuyg'ularni o'zi qanoatlanadigan darajada ifodalay oladigan til birligini axtaradi. Ularni bir-birlariga chog'ishtiradi, qaramaqarshi qo'yadi, yonma-yon qo'llaydi, takror ishlatadi va hokazo. Zero, troplarning o'zi so'zlarni asl ma'nolaridan ko'ra ko'proq ko'chma ma'noda qo'llashga intilishning natijasidir"

Usmon Azim ijodida lingvopoetik vositalarning qo'llanishini ko'rib o'tamiz. **Shoirning o'xshatishlardan foydalanish mahorati.** Badiiy ijod, xususan, she'riy asarlar tilining poetik ta'sirchanligini oshirishda so'z muhim ahamiyat kasb etadi. "So'z orqali inson katta yutuqni qo'lga kiritdi, bu vosita natijasida uning olami ikkilandi. So'zga ega bo'lgunga qadar faqat bevosita ko'rinib turgan narsa bilan ish ko'rgan mavjudot tilga ega bo'lishi bilan faqat borliq elementlari bilangina emas, balki bevosita kuzatmagan narsa va hodisalar bilan ham ish ko'ra oladigan bo'ldi. So'z insonga bevosita kuzatishda berilmagan narsa va hodisalar haqida ham axborot bera oladi. Shuning uchun ham hayvonot faqat bir olamga - sezgi orqali his qilish mumkin bo'lgan predmetlar olamiga ega bo'lsa, inson ikki olamga - sezgi orqali his qiladigan olam bilan birga, so'z orqali ifodalanadigan obrazlar, munosabat, sifatlar dunyosiga ega bo'ldi. Shunga muvofiq, so'zlarning borliq (denotativ) ma'nosi real va afsonaviy tushunchalar bo'lishi

ham mumkin. Qanday tushunchani ifodalashiga muvofiq soʻzlar ham borliqdagi inson ongidan tashqarida boʻlgan narsa va hodisalarni nomlovchi soʻzlar hamda inson tomonidan yaratilgan afsonaviy narsa va hodisalarning nomlarini ifodalovchi soʻzlar sifatida ajratiladi”.Badiiy asar tilining emotsional-ekspressivligini oshiruvchi , obrazlilik hosil qilishda muhim ahamiyat kasb etuvchi lingvopoetik vositalardan biri oʻxshatish hisoblanadi. Badiiy matnlarda muallifning maʼlum bir voqea-hodisa, narsalarni kitobxon koʻz oʻngida aniq gavdalantirish uchun oʻxshatishdan foydalanishida aniq bir maqsad – kitobxonga badiiy-estetik taʼsir etish koʻzda tutiladi. Nutqiy vaziyat uchun mos keladigan oʻxshatish hosil qiluvchi til birligining toʻgʻri tanlanishi uni emotsional-ekspressiv vositaga aylantiradi.Muomala jarayonida qoʻllanilgan oʻxshatishlar vositasida soʻzlovchi mansub boʻlgan xalqning milliy-maʼnaviy xususiyatlari, ijtimoiy turmush tarzi va dunyoqarashi, eʼtiqodi, anʼanalari va urfodatlar bilan bogʻliq jihatlar ham aks etadi.Bundan tashqari tasvirlanayotgan shaxsning ruhiy holati, orzu-umidlari, oʻy-kechinmalarini berishda ham oʻxshatishlar muhim vosita hisoblanadi. Oʻxshatish deb «ikki narsa yoki voqeahodisa oʻrtasidagi oʻxshashlikka asoslanib, ularning biri orqali ikkinchisining belgisini, mohiyatini toʻlaroq, konkretroq, boʻrttiribroq ifodalash»2ga aytiladi. Koʻrinadiki,oʻxshatishlar eng qadimiy lingvopoetik tasviriy vositalardan biri sifatida yozma va ogʻzaki nutqimizni, ayniqsa,inson nozik his-tuygʻulari tasvirini berish vositasi boʻlgan badiiy matnlarning badiiy-estetik taʼsirchanligini oshirishda, muallif maqsadiga xizmat qiluvchi obrazlilikning yuzaga kelishida muhim ahamiyat kasb etadi. Oʻxshatish etaloni oʻxshatish qurilmaning poetik qimmatini,muallif mahorati bilan hosil qilingan lingvopoetik vositaning estetik salmogʻini oshiradi. Tilimizda kundalik nutqimizda faol qoʻllanadigan bir qator oʻxshatishlar borki, ular anʼanaviy oʻxshatishlar hisoblanadi. Qoʻyday yuvosh, toshday qattiq, choʻchqaday semiz, tulkiday ayyor kabi oʻxshatishlar koʻp qoʻllanilgani bois taʼsirchanlik xususiyatini yoʻqotgan deyish mumkin.Usmon Azim ijodini kuzatar ekanmiz, shoirning turli holat va hodisalar, narsalar mohiyatini anglashda takrorlanmas, oʻziga xos oʻxshatishlar hosil qilganligining guvohi boʻlamiz. Shoir oʻzining “Sheʼriyat” sheʼrida tulpor tasvirini berishda quyidagi oʻxshatishlarni qoʻllaydi:

Koʻzlari chaqmoq tulpor,

Tuyogʻi chaqmoq tulpor.

Suvliq lablarin yirtgan,

Yollari bayroq tulpor

Yoki

Oʻjar tulpor, tong tulpor...yoki

Olovli yalov tulpor kabilar

Keltirilgan misolda tulporning koʻzlari va tuyogʻi chaqmoqqa, yollari bayroqqa oʻxshatilmoqda. Otning koʻrinishi esa tong va olovli yalovga nisbat berilmoqda. Dastlabki oʻxshatishlarda, yaʼni chaqmoq soʻzining ot koʻzlari va tuyogʻiga oʻxshatilishida ham shoirning mohirligi sezilib turadi.Shoir chaqmoq soʻzini koʻzga nisbatan qoʻllaganda ot koʻzining shakliy tomoni – chaqna turishiga asoslangan boʻlsa, tuyoqqa nisbatan qoʻllaganda esa otning yugurikligini chaqmoqning yalt etib koʻrinishidagi tezlikka qiyoslamoqda. Agar sheʼrda qoʻllanilgan har bir oʻxshatish leksik yoki grammatik koʻrsatkichlar bilan keltirilganda sheʼrdagi poetik ohangdorlik, taʼsirchanlik unchalik kuchli boʻlmas edi. Usmon Azim “Beshafqat ballada” sheʼrida toʻyima-toʻy yuruvchi raqqosa tasvirini berar ekan, unga oʻzining

munosabatini ifodalashda o'xshatishga murojaat qiladi va kitobxon ko'z o'ngida raqqosa obrazini gavdalantiradi:

Ishva bozori bu! **Stollar — rasta!**

Torning g'ilofida pul dasta-dasta...

Raqqosa! Davrada ildam, ildam suz!..

Nega **nozing — olov, ko'zlaring — naq muz!**

Shoir o'zining "Maqsud Shayxzoda" she'rida boshqa biror ijodkor asarida uchramaydigan yangi o'xshatishni yaratadi. O'sha parchani keltiramiz: Kurashlarda garchi yondim, Shukur, vijdon beyamoq. Chizavergin imonimni:

Imongoh — yurak oppoq!

Shoir bu yerda imongoh so'zini qo'llash bilan shoir qalbining Ka'ba singaripokiza ekanligiga ishora qilayotgan bo'lsa, uni yurakka o'xshatish bilan bu fikriniyanada kuchaytirishga erishgan. Bu o'xshatishni Usmon Azim ijodiga xosindividual o'xshatish deyish mumkin. Bunday o'xshatishlarni shoirning boshqashe'rlarida ham kuzatish mumkin.

MUHOKAMA

Shoir "Samarqand bo'ylab tungi sayr" she'rida kutilmagan bir o'xshatish hosil qiladiki, bu she'rdagi poetik ta'sirchanlikni, obrazlilikni yuzaga keltirgan:

— Samarqand, ildizing qayerda?

— Kechangni chiroqlar parchalab tashlagan,

tun bilan nur o'rtasida

uzun arvoqlar — minoralar

ketib borar kelajak sari,

ba'zan

oyga boqib

to'xtab qolishar

(azon sasi urildimi quloqlarga?) (45-bet) She'rdagi minoralarning arvoqga o'xshatilishi biror o'quvchining xayoligaham kelmaydi.

XULOSA

Shu kunga qadar amalga oshirilgan qator ishlarda o'xshatishlarning tarkibiy komponentlari, qo'llanish uslubi, obraz yaratish funksiyalari haqida qator qimmatli fikrlar maydonga keldi.

REFERENCES

1. Abdurahmonov X., Mahmudov N. So'z estetikasi. – Toshkent: Fan, 1981, -60 bet.

2. Abdullaev A. O‘zbek tilida yekspressivlik ifodalashning sintaktik usuli. – Toshkent: Fan, 1987, – 88 bet.
3. Azim Usmon. Saylanma: She’rlar. -Toshkent: Sharq, 1995.
4. Karimov S.A. Badiiy uslub va tilning ifoda tasvir vositalari. O‘quv qo‘llanma. – Samarqand: SamDU, 1994.
5. Karimov S. O‘zbek tilining badiiy uslubi. - Samarqand: Zarafshon, 1992,– 140 bet.
6. Mirzaev I. Проблемы лингвопоэтической интерпретации стихотворного текста (на материале современной узбекской поэзии): Diss...dok.filol.nauk. – Tashkent, 1992.
7. Mahmudov N. Nutq madaniyati va tilning estetik vazifasi // Filologiya masalalari. 2006 ,N2(11).
8. Mirzaev I. Abdulla Qahhor hikoyalari matni poetikasi tahliliga bag‘ishlangan yangi tadqiqot haqida. –Filologiya -10. Ilmiy maqolalar to‘plami. – Samarqand: SamDU, 2010.
9. Mirzaev N.O‘zbek tili etnografizmlarining izohli lug‘ati. –Toshkent, Fan, 1991